

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2023

Rare birds in the Czech Republic in 2023

Martin Vavřík¹, Jiří Šírek² & FK ČSO

¹ Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

² Tržní nám. 63, CZ-752 01 Kojetín, e-mail: jirka.sirek@seznam.cz

Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2024: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2023. *Sylvia* 60: 112–132.

Tato zpráva Faunistické komise ČSO zahrnuje pozorování vzácných ptáků na území ČR zaslaná a získaná k posouzení komisí v roce 2023 a začátkem roku 2024. Celkově bylo projednáváno 74 záznamů, z nichž jedno bylo akceptováno pouze do rodu. Ze 73 uzavřených pozorování bylo 66 (90%) akceptováno a sedm (10 %) zamítnuto. Mimo to je do zprávy zařazeno dalších 274 záznamů registrovaných druhů. V roce 2023 pracovala Faunistická komise ČSO v tomto složení: Jiří Horáček (předseda), Jiří Šírek (jednatel), Martin Vavřík, David Heyrovský, Robert Doležal, Jan Studecký a Jaroslav Šimek.

V roce 2023 přibyl do avifauny ČR buňňáček Wilsonův (*Oceanites oceanicus*), na druhou stranu dva ubyly poté, co byly všechny druhy čečetek sloučeny do jediného druhu (IOC 2024). Ze zajímavějších výskytů byl zaznamenán druhý výskyt jespáka plavého (*Calidris subruficollis*) a lindušky skalní (*Anthus petrosus*), třetí výskyt čírky modrokřídle (*Spatula discors*) a ouhorlíka černokřídleho (*Glareola nordmanni*), třetí a čtvrtý výskyt cetie jižní (*Cettia cetti*), čtvrtý výskyt strnada viničného (*Emberiza cia*), pátý výskyt ouhorlíka stepního (*Glareola pratincola*), orla stepního (*Aquila nipalensis*), budníčka tlustozobého (*Phylloscopus schwarzi*) a sedmhláaska malého (*Iduna caligata*), sedmý výskyt racka Sabinova (*Xema sabini*) a osmý až jedenáctý výskyt husy krátkozobé (*Anser brachyrhynchus*). Mimo to byli zjištěni čtyři jespáci skvrnití (*Calidris melanotos*) a rekordní počet motáků stepních (*Circus macrourus*).

Čísla v závorkách za jménem druhu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2022 a v roce 2023. Složená čísla typu n+2 znamenají, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK ČSO neprojednávala. Pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období nebyla shromážděována. Hvězdička před názvem druhu označuje nový druh pro avifaunu ČR, „(r)“ před názvem druhu označuje druhy, u nichž jsou pozorování jen registrována. U druhů registrovaných od roku 2008 je v závorce uveden počet pozorování v letech 2008–2022 a v roce 2023. Kurzívou jsou zvýrazněna pozorování, u kterých byl pták poprvé zjištěn již v roce 2022 a pozorování z dřívějších let. Názvosloví vychází z IOC World Bird Listu (verze 14.2; IOC 2024). Faunistická komise ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkcsocz.cz>.

This report of the Czech Rarities Committee, working under the Czech Society for Ornithology (CSO), includes records of rare and unusual bird species collected in the Czech Republic in the

year 2023 and early 2024. The Committee assessed altogether 74 records; one of them was accepted only at the genus level. Out of 89 closed records, 84 (94%) were accepted, and five (6%) were rejected. Out of 73 closed records, 66 (90%) were accepted, and seven (10%) were rejected. Besides that, the report also includes 274 records of species which are subject to registration. In 2023 the Committee was composed of the following members: Jiří Horáček (chair), Jiří Šírek (secretary), Martin Vavřík, David Heyrovský, Robert Doležal, Jan Studecký and Jaroslav Šimek.

*In 2023, the fauna of the Czech Republic was enriched by the Wilson's Storm Petrel (*Oceanites oceanicus*), two species were removed following merging of all redpoll taxa into a single species (IOC 2024). Interesting observations include the second records of the Buff-breasted Sandpiper (*Calidris subruficollis*) and European Rock Pipit (*Anthus petrosus*), third records of the Blue-winged Teal (*Spatula discors*) and Black-winged Pratincole (*Glareola nordmanni*), third and fourth records of the Cetti's Warbler (*Cettia cettia*), fourth record of the Rock Bunting (*Emberiza cia*), fifth records of the Collared Pratincole (*Glareola pratincola*), Steppe Eagle (*Aquila nipalensis*), Radde's Warbler (*Phylloscopus schwarzi*), and Booted Warbler (*Iduna caligata*), seventh record of the Sabine's Gull (*Xema sabini*), and eighth to eleventh record of the Pink-footed Goose (*Anser brachyrhynchus*). Further records include four sightings of Pectoral Sandpipers (*Calidris melanotos*), and a record number of Pallid Harriers (*Circus macrourus*).*

In the following list, numbers in brackets in each species show the number of accepted records before 1988, in the years 1989–2022 and in 2023. Compound numbers such as n+2 indicate that, besides the accepted records, there is an uncertain number of reports not yet considered by the Committee. A dash (–) instead of a number means that records from the particular period were not collected. An asterisk () in front of the species name marks a new species for the country, "(r)" in front of the species name marks species whose records are only subject to registration. In the species subject to registration since 2008, the numbers of records in the years 2008–2022 and in 2023 are given in brackets. The cases when the bird was first found already in the year 2022 and stayed in the country till 2023, as well as added records from earlier years are shown in italics. We applied the nomenclature of the IOC World Bird List (version 14.2; IOC 2024). The Czech Rarities Committee is a member of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC). See <http://fkco.cz> and <http://www.aerc.eu>.*

AKCEPTOVANÁ A REGISTROVANÁ POZOROVÁNÍ / ACCEPTED AND REGISTERED RECORDS

(r) Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 87, 11)

*(16.12.2022)–13.02.2023: 1 ex. Staré Ždánice a okolí, PU, PAK (M. Peitner aj.; foto)
(24.12.2022)+07.01.2023: 1 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BI, JHM (T. Procházková,
M. Stehlík; foto)*

*02.01.–19.03.2023: 2 ex. Lomnice nad Lužnicí a okolí, JH/CB, JHC (L. Hamáček aj.;
foto)*

- 08.01.2023: 1 ex. Uherský ostroh, UH, ZLK (L. Říčanek, M. Říčánková; foto)
 04.–05.03.2023: 1 ex. Kopidlno-Mlýnec/Budčeves, JC, HKK, 05.03.2023: 1 ex. Chotěšice, NB, STC (M. Sůvová, G. Kašpar aj.; foto)
 09.11.–27.12.2023: 1 ex. Polerady/Havraň/Blažim, MO/LN, ULK (M. Anderle aj.; foto)
 13.+18.11.2023: 2 ex. Pohořelice, BI, JHM (P. Pavliska aj.)
 15.12.2023: 1 ex. Morašice, ZN, JHM (V. Křivan)
 27.12.2023(–2024): 1–2 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BI, JHM (M. Stehlík, J. Studecký aj.; foto)
 29.12.2023: 1 ex. Jarohněvický ryb., HO, JHM (J. Studecký, P. Podzemný, V. Švestková)
 29.12.2023(–2024): 1 ex. Lomnice nad Lužnicí a okolí, JH, JHC (P. Albert, V. Albertová aj.; foto)
 31.12.2023(–2024): 4 ex. Sedlec-Vlhlavy, CB, JHC (P. Albert, V. Albertová aj.; foto)
 31.12.2023(–2024): 1 ex. Kestřany, PI, JHC (M. Frencl; foto)

V roce 2023 byly bernešky rudokrké opět zaznamenány na více místech, ale v menších počtech než v roce předchozím, proto jsou v tomto reportu zařazena nadále i pozorování z Jihomoravského kraje.

Husa krátkozobá, *Anser brachyrhynchus* (0, 7, 4)

- 22.02.–25.03.2023: 1 ex. Jistebník, Studénka a okolí, NJ/OS, MSK (L. Pilch aj.; FK 03/2023; foto)
 26.02.–04.03.2023: 1–2 ex. Budčeves, JC, HKK (J. Studecký, G. Kašpar aj.; FK 05/2023; foto)
 27.02.–26.03.2023: 1 ex. Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar aj.; FK 02/2023; foto)
 18.03.2023: 1–2 ex. Strašov, PU, PAK (J. Studecký aj.; FK 04/2023; foto)

Čtyři pozorování tohoto vzácného druhu během jednoho roku jsou zatím nejvyšším zjištěným počtem. Současný nárůst pozorování husy krátkozobé jistě souvisí s rychlou kolonizací ostrova Nová země a vznikem nové migrační trasy vedoucí do Švédska a Finska, kde byly vysoké počty protahujících ptáků zaznamenávány v roce 2020 (Madsen et al. 2023).

Husa malá, *Anser erythropus* (n, 49, 7)

- (29.12.2022)–10.01.2023: 2 ad. ex. Lomnice nad Lužnicí, JH, JHC (L. Hamáček aj.; FK 07/2023; foto)
 07.01.–06.03.2023: 1 ex. +2K Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar aj.; FK 13/2023; foto)
 14.01., 26.02.–05.03.2023: 1 ad. ex. Mlýnec, Nečas, JC, HKK (Š. Vidner aj.; FK 06/2023; foto)
 28.01.2023: 1 ex. Staré Ždánice, PU, PAK (M. Peitner, J. Bartoš; FK 11/2023; foto)
 10.–11.02.2023: 1 ad. ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (L. Hamáček; FK 08/2023; foto)
 11.02.2023: 1 ex. 2K Novomlýnské nádrže, BV, JHM (L. Hamáček; FK 09/2023; foto)
 11.–18.03.2023: 1 ex. +2K Strašov, PU, PAK (L. Hamáček, J. Studecký aj.; FK 12/2023; foto)
 18.03.2023: 1 ex. Mutěnice, HO, JHM (M. Pavláček; FK 10/2023; foto)

Po rekordních jedenácti záznamech v roce 2022 jde o druhý nejvyšší počet, vyrovnávající počet zjištěn v roce 2020. Ve 20. století došlo ke fragmentaci evropské hnízdní populace, ze které postupně zůstala pouhá dvě izolovaná hnízdiště ve švédských horách a v severním Norsku; švédská populace nadále klesala, až dosáhla minima v roce 2013, od té doby se zvláště díky posilování vypouštěním ptáků odchycených

v severním Rusku opět zvyšuje a švédští ptáci začali využívat nová zimoviště ve vnitrozemí Německa (Larsson et al. 2023). Od roku 2024 budou pozorování husy malé již pouze registrována.

Labuť malá, *Cygnus columbianus* (16, 18, 1)

24.11.2023: 5 ad. ex. Bartošovice, NJ, MSK (P. a J. Hastíkovi; FK 64/2023; foto)

Čírka modrokřídlá, *Spatula discors* (0, 2, 1)

03.-27.12.2023: 1 F Tovačov, PR, OLK (T. Oplocký, J. Šírek aj.; FK 69/2023; foto; obr. 1)

V dubnu 2023 byla čírka modrokřídlá zaznamenána po páté v Polsku (Komisja Faunistyczna 2024).

Obr. 1. Čírka modrokřídlá (*Spatula discors*), Tovačov (okres Přerov), 8. prosince 2023. Foto F. Straka.

Fig. 1. Blue-winged Teal (*Spatula discors*), Tovačov (Přerov district), 8 December 2023. Photo by F. Straka.

(r) Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+22, 1)

25.-29.11.2023(-2024): 1 M 1K jezero Milada, UL, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

Předchozí pozorování kajky mořské z našeho území je z roku 2019.

(r) Turpan černý, *Melanitta nigra* (od 2008: 105, 7)

09.12.2022-12.03.2023: 1 ex. 1/2K úd. n. Želivka, KH/BN, STC (M. Kavka, Z. Vondráček aj.; foto)

30.04.2023: 1 M +1K Boňkov, HB, VYS (J. Satrapa)

18.11.2023: 1 ex. 1K Chomoutov, OC, OLK (V. Danzmajer, J. Mach, M. Přidal aj.; foto)

21.+27.11.2023: 1-2 ex. 1K/F Doubravice, SU, OLK (L. Greplová, J. Grepel)

24.11.2023: 1 M +1K Náklo, OC, OLK (D. a P. Spáčil, J. Štencel; foto)

25.-26.11.2023: 1-3 ex. 1K/F Novomlýnské nádrže, BI/BV, JHM (J. Zeman, L. Zemanová aj.)

26.11.2023: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (P. Hampl)

29.11.2023: 1 ex. 1K/F jezero Milada, UL, ULK (V. Teplý, Z. Poupá, G. Bártová; foto)

(r) Hoholka lední, *Clangula hyemalis* (od 2008: 97, 10)

10.12.2022–21.01.2023: 1 F 1/2K jezero Medard, SO, KVK (M. Horáková aj.; foto)

27.12.2022–07.01.2023: 1 F 1K Tišice, ME, STC (J. Legát aj.; foto); 14.01.2023: stejný

ex. Zálezlice, ME, STC (J. Legát; foto); 29.12.2022–08.03.2023: 1 ex. 1/2K Vltava v Praze, AA, PHA (M. Jelínek aj.; foto); 18.03.2023: 1 ex. 2K (stejný) Praha-Ruzyně, AA, PHA (J. Měšťáková); 23.02.–15.04.2023: 1 F 2K (stejný pták) Hostivice, PZ, STC (P. Palčej aj.; foto)

29.12.2022–08.04.2023: 1 F úd. n. Nechranice, CV, ULK (M. Horáková aj.; foto);

19.–22.04.2023: 1 F (stejný pták) Lenešický ryb., LN, ULK (M. Anderle aj.; foto)

01.01.2023: 1 F Poděbrady, NB, STC (M. Kovář, K. Zelinková aj.; foto); 15.01.2023:

1 F 2K (stejný pták) Bukvice, JC, HKK (Š. Bílek aj.; foto); 19.01.–23.02.2023: 1 F 2K (stejný pták) Lázně Bohdaneč/Dolany, PU, PAK (M. Peitner aj.; foto)

28.–29.05.2023: 1 F +1K Ivanovice na Hané/Prusy, VY, JHM (D. Gergely aj.; foto)

12.08.–21.09.2023: 1 F +1K Dívčice, CB, JHC (M. Frencl aj.; foto)

01.10.2023: 1 ex. 1K Lánský ryb., Svitavy, SY, PAK (M. Janoušek; foto)

22.11.2023: 2 ex. Brněnská přehrada, BM, JHM (M. Brabec, M. Brabcová; foto)

23.11.2023(–2024): 1 ex. Jezero Most, MO, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

02.–12.12.2023: 1 ex. 1K/F úd. n. Rozkoš, NA HKK (J. Macháň aj.; foto)

06.–20.12.2023: 1 ex. 1K Vltava v Praze, AA, PHA (G. Dobruská, L. Vacková aj.; foto)

24.12.2023(–2024): 1 ex. 1K/F Grygov, OC, OLK (V. Danzmajer, J. Danzmajerová aj.; foto)

25.12.2023(–2024): 1 ex. 1K/F Dolní Benešov, OP, MSK (E. Morav aj.; foto)

Mladá hoholka ze Svitav byla evidentně vyčerpaná, po předání do záchranné stanice druhý den uhynula (M. Janoušek); jde o nejčasnější podzimní výskyt od roku 2008. Letní pozorování z jižních Čech není bezprecedentní, v roce 2009 se samice zdržovala u Nového Veselí (ZR, VYS) od 23. srpna do 8. září (Vavřík 2010).

(r) Drop velký, *Otis tarda* (-, n+27, 6)

04.05.2023: 2 ex. Uherčice, BV, JHM (J. Jančálek)

06.–07.07.2023: 1 M Ludslavice, KM, ZLK (p. Foukal via O. a L. Nedbal aj.; foto)

01.08.2023: 4 ex. +1K Havříce, UH, ZLK (M. Klícha)

02.–23.09.2023: 1 ex. Břežany/Čistá, RA, STC (L. Váhalová aj.; foto)

03.09.2023: 1 ex. Strážovice, HO, JHM (K. Šimeček; foto)

23.–29.09.2023: 1 M 1K Žešov/Čehovice/Bedihošť, PV, OLK (T. Oplocký aj.; foto)

Šest pozorování v jednom roce je nejvyšší počet za dobu registrace záznamů.

(r) Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+74, 9)

12.04.2023: 1 ex. +2K Ivanovice na Hané, VY, JHM (V. Dobeš; foto)

05.–06.07.2023: 1 ex. +1K Hostomice, TP, ULK (J. Vaník; foto)

29.08.2023: 2 ex. Tovačov, PR, OLK (J. a M. Svoboda; foto)

30.08.2023: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (L. Dobiášová; foto)

31.08.2023: 1 ex. 1K Nový ryb., Líně, PS, PLK (P. Steinbach, M. Haas aj.; foto)

03.09.2023: 1 ex. 1K Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JHM (M. Stehlík; foto)

18.09.2023: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk aj.; foto)

11.-14.10.2023: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vratny aj.; foto)

12.-14.10.2023: 1 ex. ryb. Krejcar, CR, PAK (F. Kopecký; foto)

(r) Keptuška stepní, *Vanellus gregarius* (5, 10, 1)

04.-08.11.2023: 1 ex. Jaroslavice, ZN, JHM (M. Stehlík aj.; FK 56/2023; foto)

V Polsku bylo v roce 2023 pozorováno celkem šest keptušek, z toho tři v září (Komisja Faunistyczna 2024).

(r) Kulík hnědý, *Eudromias morinellus* (n+3, 56, 16)

01.05.2023: 1 ex. Měrovice nad Hanou, PR, OLK (P. Shromáždil aj.; foto)

20.08.2023: 1 ex. Dobřichov, KO, STC (J. Studecký; nahrávka)

22.08.2023: 1 ex. Hospozín, KD, STC (M. Vlasatý; foto)

23.08.2023: 2 ex. Kojetín, PR, OLK (J. Šírek)

25.08.2023: 1 ex. Dlouhá Loučka, OC, OLK (O. Boháč; nahrávka)

01.09.2023: 1 ex. Pašice, CB, JHC (L. Hamáček; foto)

01.09.2023: 1 ex. Majetín, OC, OLK (P. Spáčil, P. Shromáždil)

05.09.2023: 2 ex. Kobeřice u Brna, VY, JHM (V. Dobeš)

09.09.2023: 1 ex. Hodonice, ZN, JHM (F. Suchý)

09.09.2023: 1 ex. Němčany, VY, JHM (P. Shromáždil)

11.09.2023: 1 ex. Břuchotín, OC, OLK (O. Boháč; nahrávka)

18.09.2023: 1 ex. Ústecký kraj, ULK (J. Šimek)

26.09.2023: 1 ex. Chropyně, KM, ZLK (J. Šírek)

01.10.2023: 2 ex. 1K (1 ex. chycen) Dlouhá Loučka, OC, OLK (O. Boháč aj.; foto)

03.10.2023: 1 ex. Chotěšice, NB, STC (P. Pavliska, H. Váchová)

07.10.2023: 1 ex. Mrkvojedy, JC, HKK (J. Rutterle)

Na základě posledních výzkumů byl kulík hnědý opět oddělen do samostatného rodu *Eudromias* (IOC 2024).

(r) Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (od 2008: 51, 5)

21.09.2023: 1 ex. 1K ryb. V. Markovec, Čejetice-Sudoměř, ST, JHC (M. Frencl; foto)

11.-18.10.2023: 1 ex. 1K Hodonínské ryb., HO, JHM (J. Štěpánek, J. Junk aj.; foto)

12.-22.10.2023: 1 ex. ryb. Rožmberk, Třeboň, JH, JHC (L. Hamáček)

29.10.-17.11.2023: 1 ex. 1K Tovačov, PR, OLK (L. Řičánek aj.; foto) kulhající na levou nohu

04.11.-25.11.2023: 1 ex. 1K Jaroslavičské ryb., ZN, JHM (M. Stehlík aj.; foto)

(r) Kamenáček pestrý, *Arenaria interpres* (od 2008: 140, 13)

23.05.2023: 2 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk; foto)

27.-28.05.2023: 1-2 ex. Velký Tisý, JH, JHC (O. Belfín aj.; foto)

31.07.2023: 1 ex. +1K ryb. Nesyt, BV, JHM (F. Suchý aj.)

20.08.2023: 1 ex. Císařská Kuchyně, PY, STC (P. Palčej)

21.-23.08.2023: 1 ex. 1K ryb. Dehtář, CB, JHC (L. Hamáček aj.)

27.08.-02.09.2023: 2 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner aj.; foto)

27.08.-09.09.2023: max. 4 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (O. Ryška aj.; foto)

27.08.-02.09.2023: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (M. Horáková aj.; foto)

02.09.2023: 1 ex. 1K Máchovo jezero, CL, LBK (D. Klouček; foto)

02.09.2023: 2 ex. 1K (chyceni) Klopotovice, PV, OLK (O. Boháč, T. Oplocký, L. Rubáčová; foto)

04.–24.09.2023: 1 ex. 1K Luková, UO, PAK (J. Bartoš aj.; foto)

17.09.2023: 1 ex. 1K ryb. Hvězda, SY, PAK (J. Krčmář; foto)

12.09.2023: 1 ex. 1K Doubrava, KI, MSK (M. Haluzík)

(r) Jespák rezavý, *Calidris canutus* (–, n+95, 11)

13.07.2023: 1 ex. +1K Senice na Hané, OC, OLK (M. Jurečka; foto)

06.08.2023: 2 ex. +1K Tchořovice, ST, JHC (F. Marec, D. Mather, A. Yoshido)

07.–08.08.2023: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner aj.; foto)

24.–28.08.2023: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (M. Ouška aj.; foto)

01.–15.09.2023: 1 ex. 1K Čejkovice, CB, JHC (L. Hamáček aj.; foto)

02.–05.09.2023: 2–3 ex. 2K Třesičky, HK, HKK (M. Peitner aj.; foto)

05.09.2023: 1 ex. Smiřice, HK, HKK (J. Šolc)

08.–11.09.2023: 1 ex. 1K Tisová, TC, PLK (M. Haas aj.; foto)

15.–16.09.2023: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (A. Jelínek aj.; foto)

29.09.–04.10.2023: 1 ex. 1K Sudoměř, ST, JHC (M. Frencl aj.; foto)

11.–16.10.2023: 1 ex. 1K Nové Veselí, ZR, VYS (O. Zeman aj.; foto)

Jespák plavý, *Calidris subruficollis* (0, 1, 1)

30.09.2023: 1 ex. Dlouhá Loučka, OC, OLK (O. Boháč; FK 49/2023; foto; obr. 2)

Předchozí záznam pochází z října 2010, kdy byl mladý pták pozorován a chycen na úd. n. Rozkoš (Vavřík 2011).

Obr. 2. Jespák plavý (*Calidris subruficollis*), Dlouhá Loučka (okres Olomouc), 30. září 2023. Foto O. Boháč.

Fig. 2. Buff-breasted Sandpiper (*Calidris subruficollis*), Dlouhá Loučka (Olomouc district), 30 September 2023. Photo by O. Boháč.

(r) Jespák písečný, *Calidris alba* (od 2008: 136, 10)

08.08.2023: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Rohlena; foto)

11.–12.08.2023: 1 ex. ryb. Dehtář, CB, JHC (L. Hamáček aj.)

01.09.2023: 1 ex. Majetín, OC, OLK (J. a L. Greplovi)

06.09.2023: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (Š. Goldman)
 15.09.2023: 1 ex. Čejkovice, CB, JHC (M. Břečka)
 19.-23.09.2023: 1 ex. 1K Novomlýnské nádrže, Strachotín, BV, JHM (J. Nacházal aj.; foto)
 21.09.2023: 2 ex. Vrskmaň, CV, ULK (E. Janeček)
 27.-29.09.2023: 4 ex. 1K (1 ex. chycen) úd. n. Želivka, KH, STC (M. Kavka; foto)
 07.10.2023: 1 ex. 1K Záhlinice, KM, ZLK (P. Jašek, J. Šafránek; foto)
 11.10.2023: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (P. Steinbach, M. Haas, A. Jelínek; foto)

Jespák skvrnitý, *Calidris melanotos* (3, 12, 4)

27.08.-02.09.2023: 1 ex. Tisová, TC, PLK (P. Růžek, L. Schröpfer aj.; FK 46/2023; foto)
 01.10.2023: 1 ex. Šafov, ZN, JHM (M. Stehlík; FK 58/2023; foto)
 09.-12.10.2023: 1 ex. Horní Ředice, PU, PUK (M. Peitner aj.; FK 59/2023; foto)
 06.-09.11.2023: 1 ex. 1K Veselí nad Lužnicí-Horusice, TA, JHC (R. Pícha aj.; FK 60/2023; foto)

Rekordní počet záznamů v jednom roce. V Polsku bylo v roce 2023 pozorováno osm ptáků, celkově tak byl u našich severních sousedů zjištěn už 143× (celkem 157 ptáků; Komisja Faunistyczna 2024).

(r) Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+94, 6)

19.05.2023: 1 M +1K Litožnice, AA, PHA (T. Trnka; foto)
 09.08.2023: 1 ex. 1K Majetín, OC, OLK (F. Petřík aj.; foto)
 26.08.2023: 1 ex. 1K Olbramovice, ZN, JHM (L. Bárta; foto)
 02.09.2023: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Z. Selinger, P. Prosman; foto)
 05.09.2023: 1 ex. 1K Luková, UO, PAK (M. Peitner; foto)
 09.-13.09.2023: 1 ex. 1K ryb. Nesyt, BV, JHM (M. Glacner aj.)

Lyskonoh ploskozobý, *Phalaropus fulicarius* (12, 22, 2)

05.-06.05.2023: 1 ex. +1K Senice na Hané, OC, OLK (J. Štencl aj.; FK 21/2023; foto)
 19.-20.11.2023: 1 ex. Dolní Benešov, OP, MSK (L. Pilch aj.; FK 63/2023; foto)

(r) Vodouš štíhlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+126, 8)

21.04.2023: 1 ex. Matějov, ZR, VYS (O. Zeman)
 21.-23.04.2023: 3 ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Shromáždil, J. Šafránek aj.; foto)
 25.-29.04.2023: 1 ex. Kosičky, HK, HKK (M. Peitner aj.; foto)
 04.05.2023: 1 ex. Svatobořice-Mistřín, HO, JHM (O. Ryška)
 13.06.2023: 1 ex. Chropyně, KM, ZLK (J. Šírek)
 16.07.2023: 1 ex. Chropyně, KM, ZLK (J. Šírek; foto); 17.07.2023: 1 ex. 1K Chropyně, KM, ZLK (J. Šafránek, T. Kedzior; foto)
 20.07.-04.08.2023: 1 ex. 1K ryb. Nesyt, BV, JHM (J. Studecký, V. Švestková aj.)
 27.08.2023: 2 ex. úd. n. Jesenice, CH, KVK (A. Jelínek, N. Philipp aj.)

Ouhorlík stepní, *Glareola pratincola* (0, 4, 1)

27.05.2023: 1 ex. +1K Chropyně, KM, ZLK (J. Šírek; FK 28/2023)

Ouhorlík černokřídlý, *Glareola nordmanni* (1, 1, 1)

01.-04.09.2023: 1 ex. Majetín, OL a Kokory, PR, OLK (P. Spáčil aj.; FK 41/2023; foto; obr. 3)

Obr. 3. Ouhorlík černokřídlý (*Glareola nordmanni*), Majetín (okres Olomouc), 2. září 2023. Foto Z. Němeček.

Fig. 3. Black-winged Pratincole (*Glareola nordmanni*), Majetín (Olomouc district), 2 September 2023. Photo by Z. Němeček.

Na přelomu srpna a září byl ouhorlík černokřídlý pozorován v jihovýchodním Polsku, šlo o celkově 54. pozorování pro zemi (Komisja Faunistyczna 2024).

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+50, 2)

14.11.2019: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (M. Peitner; FK 68/2023; foto)

18.-19.11.2023: 1 ex. 1K Nový Bydžov-Skochovice, HK, KHK (G. Kašpar, V. Fejkl aj.; FK 62/2023; foto)

Racek Sabinův, *Xema sabini* (1, 5, 1)

08.10.2023: 1 ex. +1K Březno-Nechranice, CV, ULK (F. Pochmon; FK 52/2023; foto)

Další pozorování z typického období průtahu. Na polském pobřeží byl mladý pták zjištěn 11. října (41. pozorování pro zemi; Komisja Faunistyczna 2024).

(r) Racek mořský, *Larus marinus* (n+3, 74, 16)

04.01.2023: 1 ex. +3K Lipník nad Bečvou, PR, OLK (Z. Abrahánek; foto)

07.01.2023: 1 ex. +3K Kvasice, KM, ZLK (P. Kunetek, P. Shromáždil, Z. Němeček; foto)

07.-09.01.2023: 1 ex. 2K jezero Most, MO, ULK (R. Štochl, M. Vlasatý, G. Uhrová aj.; foto)

07.01.2023: 1 ex. 4K jezero Most, MO, ULK (R. Štochl, M. Vlasatý, G. Uhrová aj.; foto)

07.01.-21.02.2023: 1 ex. +3K jezero Most, MO, ULK (R. Štochl, M. Vlasatý, G. Uhrová aj.; foto)

09.-10.01.2023: 1 ex. 3K Staré Ždánice, PU, PAK (M. Peitner; foto)

14.-15.01.2023: 1 ex. 4K Vltava v Praze, AA, PHA (P. a D. Spáčil, J. Grünwald; foto)

24.01.2023: 1 ex. +3K úd. n. Nechranice, CV, ULK (M. Ouška, L. Klikar, T. Grim aj.; foto)

29.01.2023: 1 ex. +3K Bohumín-Vrbice, KI, MSK (L. Brezniak, M. Tvarůžka, L. Pilch; foto)

- 29.–30.01.2023: 1 ex. 2K Staré Ždánice, PU, PAK (M. Peitner; foto)
 26.02.2023: 1 ex. 3K jezero Most, MO, ULK (T. Sieger, D. Vyrobník aj.; foto)
 08.10.2023: 1 ex. +3K úd. n. Nechranice, CV, ULK (F. Pochmon, J. Studecký aj.; foto)
 15.10.2023: 1 ex. +3K Most, MO, ULK (M. Horáková; foto)
 27.11.–28.12.2023: 1 ex. +3K jezero Most, MO, ULK (L. Klikar, T. Grim aj.; foto)
 28.11.2023: 1 ex. +3K úd. n. Nechranice, CV, ULK (Z. Poupa; foto)
 09.12.2023: 1 ex. 1K jezero Most a okolí, MO, ULK (F. Pochmon; foto)

Pozorování bez fotografie nebo popisu zde nejsou uváděna.

Rybák severní, *Thalasseus sandvicensis* (3, 15, 1)

- 27.04.2023: 2 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk aj.; FK 25/2023; foto)
 02.05.2023: 1 +2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner, M. Bacílek; FK 71/2023; foto)
 04.05.2023: 4 ex. +1K tamtéž (J. Lachman; FK 72/2023; foto)

(r) Rybák malý, *Sternula albifrons* (n, n+77, 6)

- 13.05.–20.06.2023: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (M. Bacílek, J. Macháň, J. Lachman aj.; foto)
 05.06.2023: 1 ex. +1K Josefovské louky, NA, HKK (A. Janečková; foto)
 14.06.2023: 1 ex. +1K Kozmice, OP, MSK (C. van Wermeskerken; foto)
 11.07.2023: 1 ex. +1K ryb. Velký Tisý, JH, JHC (L. Hamáček)
 16.07.2023: 2 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vratny; foto)
 02.09.2023: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Z. Selinger, P. Prosman; foto)

Rybák dlouhoocasý, *Sterna paradisaea* (3, 54, 7)

- 29.04.2023: 1 ex. +2K Horní Libochová, ZR, VYS (T. Kněžíček; FK 17/2023; foto)
 17.05.2023: 1 ex. +2K Praha-Troja, AA (R. Papranec; FK 22/2023; foto)
 18.–19.05.2023: 1 ex. +2K Choryně, VS, ZLK (L. Brezniak, J. Šafránek; FK 23/2023; foto)
 24.05.2023: 1 ex. +2K Tovačov, PR, OLK (J. Šírek; FK 26/2023; foto)
 12.–13.10.2023: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vratny, A. Regner; FK 53/2023; foto)
 21.–23.10.2023: 1 ex. 1K Vrskmaň, CV, ULK (E. Janeček aj.; FK 54/2023; foto)

Chaluha, *Stercorarius* sp.

- 26.08.2023: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vratny; FK 39/2023; foto)

Chaluha malá, *Stercorarius longicaudus* (n+2, 7, 1)

- 02.–06.09.2023: 1 ex. Velké Albrechtice, NJ, MSK (L. Pilch, M. Jakubec aj.; FK 42/2023; foto; obr. 4)

V Polsku byl v roce 2023 zaznamenán druhý nejsilnější přelet chaluh malých, pozorováno bylo celkem 17 ptáků (Komisja Faunistyczna 2024).

Potáplice lední, *Gavia immer* (n, 16, 1)

- 17.12.2023–26.03.2024: 1–2 ex. jez. Medard, SO, KVK (M. Horáková, V. Teplý aj.; FK 70/2023; foto)

Obr. 4. Chaluha malá (*Stercorarius longicaudus*), Velké Albrechtice (okres Nový Jičín), 3. září 2023. Foto Z. Němeček.

Fig. 4. Long-tailed Jaeger (*Stercorarius longicaudus*), Velké Albrechtice (Nový Jičín district), 3 September 2023. Photo by Z. Němeček.

*** Buřňáček Wilsonův, *Oceanites oceanicus* (0, 0, 1)**

06.11.2023: 1 ex. Hanušovice, SU, OLK (pí. Kubištová via J. Maixnerová; FK 57/2023; doklad; obr. 5)

FK ČSO byla informována o nálezu „buřňáčka malého“ na parkovišti u obchodu v Hanušovicích; pták byl převzat pracovníky Záchrané stanice Ruda nad Moravou,

Obr. 5. Buřňáček Wilsonův (*Oceanites oceanicus*), sbírky Ornis Přerov, listopad 2023, pták byl nalezen vysílený 6. listopadu 2023, Hanušovice (okres Šumperk). Foto J. Polčák.

Fig. 5. Wilson's Storm Petrel (*Oceanites oceanicus*), collection of Ornis Přerov (part of the Comenius Museum in Přerov), November 2023, the bird was found exhausted on 6 November 2023, Hanušovice (Šumperk district). Photo by J. Polčák.

kde brzy po nalezení uhynul. Už první fotografie ovšem ukázaly nápadnou kresbu svrchní strany křídla, rychlá výměna informací se zahraničními *birdery* vedla během krátké doby ke správnému určení. Doklad je uložen ve sbírkách Ornith. v Přerově. Buňáček Wilsonův je asi nejméně očekávaným přírůstkem naší avifauny a pravděpodobně největší raritou, která u nás byla dosud zjištěna. Tento druh hnízdí po obvodu Antarktidy a v období jižní zimy (našeho léta) táhne na sever přes rovník mimo jiné do tropických a mírných vod severního Atlantiku, kde se zdržuje převážně u pobřeží USA a Kanady (Drucker 2020 aj.). Ve východním Atlantiku je mnohem vzácnější, počet záznamů ale postupně narůstá, např. v Británii z průměrných 6 ex. v 90. letech minulého století na 146 ex. v roce 2022; většina ptáků je ovšem pozorována během srpna na volném moři u jihozápadního pobřeží (White & Kehoe 2024).

(r) Kormorán malý, *Microcarbo pygmaeus* (6, 167, 24)

01.08.2021(-2024): max. 293 ex. Novomlýnské nádrže, Lednické rybníky a okolí, BI/BV, JHM (řada pozorovatelů; foto)

03.04.2023: 2 ex. Křenek, PY, STC (J. Legát)

04.06.-08.09.2023: max. 26 ex. Hodonínské/Mutěnické ryb., HO, JHM (K. Šimeček aj.; foto)

21.06.-02.10.2023: max. 13 ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Jašek, J. Šafránek aj.; foto)

24.06.-03.12.2023: max. 167 ex. Čejkovice/České Budějovice a okolí, CB, JHC (L. Hamáček aj.; foto)

04.07.2023: 1 ex. Bošilec, CB, JHC (L. Hamáček)

06.07.2023: 1 ex. Telč, JI, VYS (M. Kyselica; foto)

09.-29.07.2023: 1-2 ex. Kobyly, BV, JHM (P. Hastík, J. Hastíková aj.; foto)

25.07.2023: 1 ex. Putim, PI, JHC (V. Mikule)

25.07.2023: 3 ex. Novosedly, CB, JHC (L. Hamáček)

27.07.2023: 3 ex. Tovačov, PR, OLK (J. Šírek)

27.07.-02.08.2023: 1 ex. Lázně Bohdaneč, PU, PAK (L. Praus aj.; foto)

28.07.2023: 1 ex. Moravské Prusy, VY, JHM (V. Dobeš; foto)

28.07.2023: 1 ex. Litoznice, AA, PHA (O. Kulhánek; foto)

30.07.+04.08.2023: 1 ex. Stříbrec, JH, JHC (R. Javorský, L. Viktora; foto)

01.08.2023: 2 ex. Hustopeče nad Bečvou, PR, OLK (K. Pavelka)

02.08.2023: 1 ex. Krasoňov, PE, VYS (M. Kyselica; foto)

06.08.2023: 1 ex. Březí, ST, JHC (P. Lumpe, M. Ticháčková)

10.08.2023: 2 ex. Tisová, TC, PLK (G. Uhrová, R. Uher; foto)

11.-23.08.2023: max. ca. 20 ex. Novosedly, CB, JHC (L. Hamáček aj.)

13.08.2023: 2 ex. okres Vyškov, JHM (P. Navrátil; foto)

31.08.2023: 6 ex. Lomnice nad Lužnicí, JH, JHC (I. Šimová; foto); 04.+07.09.2023: 10 resp. 8 ex. Velký Tisý, JH, JHC (M. Frencl); 28.09.2023: 3 ex. ryb. Koclířov, JH, JHC (P. Pavliška, H. Váchová)

16.11.2023: 4 ex. Zahrádka, CK, JHC (A. Štěpánková)

06.12.2023: 2 ex. Větrušice, PY, STC (Z. Tajbl; foto); 13.12.2023(-2024): max. 4 ex. Zálezlice, ME, STC (J. Nacházel, J. Legát aj.)

26.12.2023: 1 ex. Srbsko, BE, STC (T. Oplocký); 28.12.2023: 14 ex. Hostim, BE, STC (E. Štrachová, P. J. Dušek; foto)

Mimo hnízdiště na jižní Moravě, kde se stabilně celoročně zdržovalo více než 200 ptáků, byli ptáci na jaře pozorováni na jediné lokalitě. K výraznému pohybu

došlo až v průběhu června, kdy se ptáci objevili v jižních Čechách, na Hodonínsku a v Záhlinicích (na všech těchto místech se zdrželi do podzimu). Od poloviny července došlo ke skokovému nárůstu počtu ptáků na zmíněných lokalitách, mimo to se objevili také v Třeboňské pánvi a jednotliví ptáci na řadě míst celého území. Během září až začátku října kormoráni malí z většiny těchto území zmizeli, mimo jižní Moravy se pak zdržovali už jen na Českobudějovicku, odkud zmizeli po zamrznutí rybníků. S tím zřejmě také souvisí prosincová pozorování ze středních Čech.

(r) Ibis hnědý, *Plegadis falcinellus* (n+18, 28, 5)

06.–07.05.2023: 1 ex. +2K Záhlinice, KM, ZLK (T. Grim, T. Kedzior, J. Beran aj.; foto)
 10.05.2023: 1 ex. +2K Dívčice, CB, JHC (M. Sládeček, E. Petrusová Vozabulová)
 20.05.2023: 2 ex. +2K ryb. Výtopa/Kosteliska, HO, JHM (F. Suchý, M. Šulc, K. Šimeček; foto);
 21.05.2023: 2 ex. +2K Tlumačov, ZL, ZLK (J. Němčík aj.; foto)
 28.–30.05.2023: 1 ex. +2K Velký Tisý, JH, JHC (M. Frencl; foto)
 19.11.2023: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (V. Vyháněk, V. Sajfrt)

Za pozornost stojí velmi pozdní pozorování z jižní Moravy, v Polsku byl pro změnu zjištěn jeden pták v měsíci lednu (Komisja Faunistyczna 2024).

(r) Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 59, 6)

29.04.–05.05.2023: 1 ex. +1K Chropyně, KM, ZLK (I. Opl, D. Lobotka, J. Káza aj.; foto)
 16.05.2023: 1 ex. +1K Pňovice, OC, OLK (J. Štenc; foto)
 29.–30.05.2023: 1 ex. +1K Jistebník, NJ, MSK (L. Pilch aj.; foto)
 07.06.2023: 1 ex. Kosteliska, HO, JHM (P. Procházka, M. Požgayová)
 31.07.2023: 1 ex. +1K Křtětice, ST, JHC (P. Šubrt)
 13.09.2023: 1 ex. Tovačov, PR, OLK (O. Boháč, L. Votrubcová; foto)

(r) Volavka rusohlavá, *Ardea ibis* (2, 36, 3)

21.04.2023: max. 4 ex. Vrbenské ryb. a okolí, CB, JHC (P. Albert aj.; foto)
 15.06.2023: 1 ex. +1K Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Šafránek; foto)
 14.08.2023: 2 ex. úd. n. Jesenice, CH, KVK (E. Janeček, A. Jelínek, M. Horáková; foto)

Volavka rusohlavá byla dlouhodobě umístěna do rodu *Bubulcus*, podle nejnovějších poznatků se však neodlišuje od ostatních druhů rodu *Ardea* (IOC 2024).

(r) Volavka červená, *Ardea purpurea* (Čechy od 2008: 133, 2)

06.06.2023: 1 ex. +1K Králova Lhota, RK, HKK (P. Lopatář; foto)
 10.08.2023: 1 ex. Chotěšice, NB, STC (J. Rohlena; foto); 14.+24.08.2023: 1 ex. ryb. Zrcadlo, Kopidlno, JC, HKK (H. Koziol, P. Pavliska)

Orlík krátkoprstý, *Circaetus gallicus* (n, n+31, 7)

08.05.2023: 1 ex. +2K Bzenec, HO, JHM (J. a J. Růžičkovi aj.; FK 20/2023; foto)
 18.05.2023: 1 ex. 3K Karlovy Vary, KV, KVK (T. Becker, M. Sartorius; FK 24/2023; foto)
 05.07.2023: 1 ex. +2K Dubenec, CB, JHC (R. Šálek; FK 30/2023; foto)
 13.07.–15.08.2023: 1–3 ex. STC (F. Pochmon aj.; FK 33+34/2023; foto)
 12.–20.08.2023: 1 ex. 2/3K Kozmice, OP, MSK (P. Zátoupek, P. Hastík aj.; FK 44/2023; foto)
 23.08.2023: 1 ex. Čepirohy, MO, ULK (V. Zavadil; FK 38/2023; foto)
 02.09.2023: 1 ex. 2K ULK (F. Pochmon; FK 45/2023; foto)

Orel volavý, *Clanga clanga* (n, 14, 1)

03.04.2023: 1 ex. +2K Lanškroun, UO, PAK (J. Hajzler; FK 14/2023; foto)

Orel nejmenší, *Hieraaetus pennatus* (n+1, 13, 2)

29.05.2023: 1 ex. Vysoký Újezd, BE, STC (Z. Valeš; FK 31/2023)

30.07.2023: 1 ex. Bílovec-Výškovice, NJ, MSK (M. Jakubec; FK 32/2023; foto)

Orel stepní, *Aquila nipalensis* (3, 1, 1)

27.08.–02.09.2023: 1 ex. 2K Břest, Skaštice, KM, ZLK (P. Shromáždil aj.; FK 40/2023; foto; obr. 6)

Zajímavé je, že v Polsku byl mladý (3K) pták zjištěn 24. srpna nedaleko ukrajinských hranic (Komisja Faunistyczna 2024).

Obr. 6. Orel stepní (*Aquila nipalensis*), Skaštice (okres Kroměříž), 2. září 2023. Foto Z. Němeček.

Fig. 6. Steppe Eagle (*Aquila nipalensis*), Skaštice (Kroměříž district), 2 September 2023. Photo by Z. Němeček.

(r) Orel královský, *Aquila heliaca* (Čechy: n, 27, 16)

01.03.2023: 1 ex. 2K Chotěšice/Budčeves, NB/JC, STC/HKK (J. Studecký, J. Šilha; foto);

18.–22.03.2023: 1 ex. 2K tamtéž (M. Kožušek, G. Kašpar; foto)

29.03.2023: 1 ex. věk? Česká Čermná, NA, HKK (J. Rohlena; foto)

22.04.2023: 1 ex. 2K Radouňka, JH, JHC (I. Šimová; foto)

27.04.2023: 1 ex. 2K Nehvizdy, PY, STC (A. Dušek; foto)

08.05.2023: 1 ex. 2K Praha-Uhřetěves, AA, PHA (D. Šimandl; foto)

07.–20.05.2023: 1–2 ex. 2K Chotěšice/Budčeves, NB/JC, STC/HKK (M. Sůvová, G. Kašpar, J. Tesařík; foto); 15.07.2023: 1 ex. 2K tamtéž (J. Rohlena; foto); 01.–02.08.2023:

1 ex. 2K tamtéž (G. Kašpar; foto); 30.09.–03.10.2023: 1 ex. 2K tamtéž (G. Kašpar aj; foto)

13.05.2023: 1 ex. 2–3K Borkovice, TA, JHC (R. Pícha; foto)

20.05.2023: 1 imm. ex. Brodek, JC, HKK (L. Kadava)

21.05.2023: 1 imm. ex. Vavřínecký ryb., KH, STC (M. Kavka)

- 02.07.2023: 1 ex. Luková, UO, PAK (M. Peitner; foto)
 22.07.2023: 1 ex. Středočeský kraj, STC (F. Pochmon; foto)
 28.–29.07.2023: 1 ex. Martiněves a okolí, LT, ULK (L. Klikar aj.; foto)
 17.08.2023: 1 ex. 2K Ledce, PS, PLK (T. Košatka)
 22.08.2023: 1 ex. 2K Středočeský kraj, STC (F. Pochmon; foto)
 02.09.2023: 1 ex. 2K Kozárovice, ME, STC (R. Papranec; foto)
 19.10.2023: 1 ex. Pardubický kraj, PAK (M. Peitner; foto)

Celkový počet pozorovaných ptáků bude dodatečně revidován, je pravděpodobné, že se v oblasti Čech pohybovalo ve skutečnosti jen několik ptáků.

(r) Orel skalní, *Aquila chrysaetos* (Čechy: n, n+26, 1)

- 08.05.2023: 1 ex. 2K Česká Třebová, UO, PAK (M. Vavřík)

(r) Moták stepní, *Circus macrourus* (n, n+146, 45)

- 03.04.2023: 1 F +2K Topolany, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 10.04.2023: 1 M 3K okres Olomouc, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 20.04.2023: 1 F 2K Výšovice, PV, OLK (T. Oplocký)
 20.04.2023: 1 M +2K Držovice, PV, OLK (O. Boháč; foto)
 29.04.2023: 1 M +2K Znojmo, ZN, JHM (M. Stehlík; foto)
 30.04.2023: 1 F 2K Vojnice, OC, OLK (J. Štencl; foto); 05.05.2023: 1 ex. (F. a P. Spáčil)
 30.04.–04.05.2023: 1 M +2K Stošíkovic na Louce/Vítonice, ZN, JHM (F. Suchý, D. Maňura aj.; foto)
 01.05.2023: 1 M 2K Brničko, Uničov, OC, OLK (T. Kedzior)
 07.05.–30.09.2023: 3 ex. (1 M 2K, 1 F 3K, 1 F +1K) Středočeský/Ústecký kraj, STC, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)
 09.05.2023: 1 M 2K Břuchotín, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 24.05.2023: 1 M 2K Vítonice, ZN, JHM (K. a F. Horák; foto)
 04.06.2023: 1 F 2K Vlčnov, UH, ZLK (M. Palička; foto)
 09.06.2023: 1 F 2K Radešín/Hospozín, LT/KD, ULK/STC (Š. a M. Vidnerovi)
 10.06.2023: 1 M +2K Hrubčice, PV, OLK (O. Boháč; foto)
 11.06.2023: 1 F 2K Ústín, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 15.06.2023: 1 M 3K Čelčice, PV, OLK (T. Oplocký)
 01.07.2023: 1 M 2K Vojnice, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 10.07.2023: 1 M 3K Hrubčice, PV, OLK (O. Boháč, L. Votrubcová; foto)
 11.07.2023: 1 F 2K Příkazy, OC, OLK (O. Boháč; foto)
 16.–25.07.2023: 1 M 2K Vítonice, ZN, JHM (F. Suchý, J. Žák a další; foto)
 19.07.2023: 1 M +1K (jiný pták) Vítonice, ZN, JHM (M. Stehlík; foto)
 30.07.2023: 1 M 2K Držovice, PV, OLK (T. Oplocký; foto)
 17.08.2023: 1 M 2K Chropyně, KM, ZLK (O. Boháč, L. Rubáčová, T. Oplocký; foto)
 24.08.2023: 1 M +2K Ústecký kraj, ULK (A. Boldiš, F. Pochmon)
 25.08.2023: 1 M +2K Ivaň, PV, OLK (T. Oplocký; foto)
 30.08.2023: 1 M +1K Borotice, ZN, JHM (F. Suchý)
 04.09.2023: 1 ex 1K Pískov, Troubelice, OC, OLK (O. Boháč)
 10.09.2023: 1 M +2K Letonice, VY, JHM (P. Shromáždil)
 14.09.2023: 1 F 1K Drahlav, OC, OLK (O. Boháč, L. Votrubcová; foto)
 17.09.2023: 1 F 2K Bedihošť, PV, OLK (T. Oplocký; foto)
 18.+29.09.2023: 1 ex. 1K Výšovice/Bedihošť, PV, OLK (T. Oplocký; foto)

- 23.09.2023: 1 M 2K Kostelec u Holešova, KM, ZLK (O. a L. Nedbal; foto)
 24.–27.09.2023: 1 ex. 1K Borotice, ZN, JHM (F. Suchý; foto)
 26.09.2023: 1 M 2K Chropyně, KM, ZLK (J. Šírek; foto)
 27.09.2023: 1 M +1K Třebařov, SY, PAK (M. Peitner)
 29.09.2023: 1 M +1K Bedihošť, PV, OLK (T. Oplocký)
 29.09.–01.10.2023: 1 M +1K Vlčnov/Nivnice, UH, ZLK (M. Palička, J. Křížka; foto)
 01.10.2023: 1 F +1K Nivnice, UH, ZLK (M. Palička)
 01.10.2023: 1 ex. 1K Kobeřice u Brna, VY, JHM (P. Navrátil; foto)
 01.–06.10.2023: 1 M +2K Ústecký kraj (M. Vlasatý aj.; foto)
 03.10.2023: 1 M +1K Chotěšice, NB, STC (P. Pavliska, H. Váchová)
 16.10.2023: 1 ex. 1K Bezměrov, KM, ZLK (J. Šírek; foto)
 18.10.2023: 1 M +1K Měčín, KT, PLK (M. Veselý)
 06.+29.11.2023: 1 F 1K Hluk/Kunovice, UH, ZLK (M. Palička, J. Křížka)
 23.11.2023: 1 M 1K Strážnice, HO, JHM (G. Čamlík, O. Ryška; foto)

V roce 2023 byl opět překročen rekordní počet pozorování loňského roku. Na pomezí Středočeského a Ústeckého kraje hnízila samice ve smíšeném páru se samcem motáka lužního a vyvedli tři hybridní mláďata.

(r) Káně bělochvostá, *Buteo rufinus* (n, 232, 8)

- 21.11.2022: 1 ex. 1K Kovalovice, BI, JHM (P. Navrátil; foto); 10.02.2023: 1 ex. 2K tamtéž (J. Zeman)
 06.01.–29.04.2023: 1 ex. 2K Velké Albrechtice, NJ, MSK (L. Pilch aj.; foto)
 27.01.2023: 1 ex. Hrušky, BV, JHM (B. Vališ; foto)
 01.09.2023: 1 ex. Letonice, VY, JHM (V. Dobeš; foto)
 09.09.2023: 1 ex. Rymice, KM, ZLK (P. Jašek, J. Šafránek; foto)

Zde jsou uváděna pouze dokumentovaná pozorování, starší pozorování budou v příštích letech revidována vzhledem k pokračujícím záměnám s kání lesní.

(r) Výreček malý, *Otus scops* (n, n+91, 14)

- 07.04.2023: 1 ex. Jaroslavice, ZN, JHM (M. Stehlík; nahrávka)
 22.04.2023: 1 ex. (první) chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek; foto)
 24.04.–13.08.2023: max. 5 ex. Olomouc, OC, OLK (P. Spáčil aj.; foto)
 03.05.–27.07.2023: 1 M, chycen Ostrava-Zábřeh, OV, MSK (J. Penkala aj.; foto)
 07.05.2023: 2 ex. (druhý a třetí) Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek; foto)
 11.05.2023: 1 ex. Dolní Věstonice, BV, JHM (L. Krausová)
 11.05.2023: 1 ex. Lužnice, JH, JHC (H. Koziol)
 13.05.2023: 1 M volá Hředle, BE, STC (J. Sedláček)
 13.05.2023: 1 M volá Mutěnické ryb., HO, JHM (D. Knobloch, V. Fejkl, J. Zouzalík)
 01.05.–03.06.2023: 1 M Lázně Toušeň, PY, STC (M. Tomáš aj.; foto)
 30.05.2023: 1 M +1K chycen Rudice, UH, ZLK (J. Sviečka; foto)
 31.05.2023: 1 M volá Osek nad Bečvou, PR, OLK (J. Šafránek)
 07.06.2023: 1 M volá Praha-Háje, AA, PHA (M. Anděra)
 03.07.2023: 1 M volá okres Břeclav, BV, JHM (O. Ryška)

(r) Mandelík hajní, *Coracias garrulus* (-, 14, 2)

- 02.07.2023: 1 ex. Ostrov, UO, PAK (K. Málek)
 16.09.2023: 2 ex. Horní Břečkov, ZN, JHM (M. Stehlík)

Cetie jižní, *Cettia cetti* (0, 2, 2)

24.07.2023: 1 ex. +1K Ražice, PI, JHC (J. Handschuh aj.; FK 36/2023; foto)

27.07.+06.10.2023: 1 F +1K Litomyšl-Nedošín, SY, PAK (L. Urbánek aj.; FK 37/2023; foto)

Předchozí záznamy pocházejí ze září 2007 a září 2011.

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus* (2, 70, 4)

17.09.2023: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; FK 48/2023; foto)

26.09.2023: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (J. Vaník, P. Brandl aj.; FK 66/2023; foto)

10.10.2023: 1 ex. chycen Karviná-St. Město, KI, MSK (M. Haluzík; FK 50/2023; foto)

07.11.2023: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (R. Lučan, J. Studecký, M. Vavřík aj.; FK 67/2023; foto)

Budníček zlatohlavý, *Phylloscopus proregulus* (1, 9, 1)

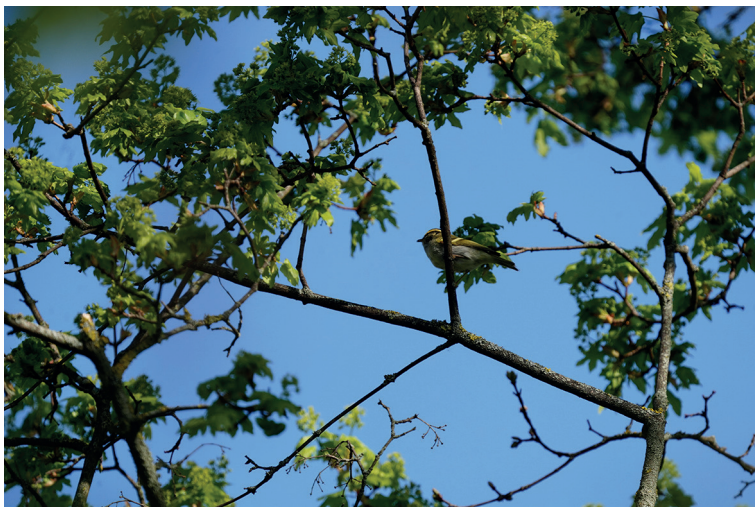
27.04.2023: 1 ex. +1K Pavlov, BV, JHM (O. Ryška; FK 16/2023; foto, nahrávka; obr. 7)

Budníček tlustozobý, *Phylloscopus schwarzi* (0, 4, 1)

01.11.2023: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (M. Vavřík, T. Pospíšil; FK 55/2023; foto; obr. 8)

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 125, 2), mimo JMK (2, 43, 1)

22.03.–09.04.2023: 1 ex. +1K Záhlinice, KM, ZLK (J. Šírek, P. Shromáždil aj.; FK 15/2023; foto, nahrávka)

Obr. 7. Budníček zlatohlavý (*Phylloscopus proregulus*), Pavlov (okres Břeclav), 27. duben 2023. Foto O. Ryška.

Fig. 7. Pallas's Leaf Warbler (*Phylloscopus proregulus*), Pavlov (Břeclav district), 27 April 2023. Photo by O. Ryška.

Obr. 8. Budníček tlustozobý (*Phylloscopus schwarzi*), Červenohorské sedlo (okres Šumperk), 1. listopadu 2023. Foto M. Vavřík.

Fig. 8. Radde's Warbler (*Phylloscopus schwarzi*), Červenohorské sedlo mountain pass (Šumperk district), 1 November 2023. Photo by M. Vavřík.

Další pták byl zjištěn v Jihomoravském kraji (14.–26.03. Slavkov u Brna, VY; V. Dobeš). Existuje ještě další neposouzené pozorování ptáka zpívajícího na Vysočině.

Rákosník ostřicový, *Acrocephalus paludicola* (n, n+35, 1)

29.04.2023: 1 ex. +1K chycen Žehuňský ryb., KO, STC (M. Jelínek; FK 74/2023; foto)

Rákosník pokřovní, *Acrocephalus dumetorum* (0, 13, 1)

20.06.2023: 1 ex. +1K Hostovice, PU, PAK (J. Horák; FK 29/2023; foto)

V Polsku bylo v roce 2023 prokázáno již čtvrté hnízdění tohoto druhu (Komisja Faunistyczna 2024).

Sedmihlásek malý, *Iduna caligata* (0, 4, 1)

03.09.2023: 1 ex. 1K chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; FK 43/2023; foto; obr. 9)

Třináctý pták pro Polsko byl zjištěn 8. června na poloostrově Hel (Komisja Faunistyczna 2024).

(r) Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+37, 2)

11.11.2022–04.03.2023: 1–2 ex. Pálava, BV, JHM (P. Dolečková aj.; foto)

25.10.2023(–2024): 1–2 ex. Pálava, BV, JHM (P. Dolečková aj.; foto)

17.12.2023(–2024): 1 ex. Punkevní jeskyně, BK, JHM (J. Lojda; foto)

(r) Pěvuška podhorní, *Prunella collaris*, mimo Krkonoše (n, n+21, 1)

20.10.2023(–2024): 1 ex. 1K CHKO Pálava, BV, JHM (R. Doležal aj.; foto)

Pták zimující na Pálavě byl dokonce pozorován při sběru potravy na náměstí v Mikulově!

Obr. 9. Sedmihlásek malý (*Iduna caligata*), Biskupice (okres Zlín), 3. září 2023. Foto J. Sviečka.
Fig. 9. Booted Warbler (*Iduna caligata*), Biskupice (Zlín district), 3 September 2023. Photo by J. Sviečka.

(r) Konipas citronový, *Motacilla citreola* (5, 124, 6)

- 26.+28.06.2022: 1 F+1K se 2 pull. Přebuz, SO, KVK (O. Bušek)
15.04.2023: 1 M +1K Staré Město, UH, ZLK (M. Palička; foto)
24.04.2023: 1 M +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk; foto)
26.04.–07.05.2023: 1 F +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk aj.; foto)
05.05.–26.07.2023: 1 M +2K, 1 F, 3 ex. 1K Přebuz, SO, KVK (M. Ouška aj.; foto)
19.05.2023: 1 F +1K Jistebník, NJ, MSK (L. Pilch; foto)
16.09.2023: 1 F/1K Drevníky, PB, STC (O. Kulhánek)

(r) Linduška úhorní, *Anthus campestris*, mimo severočeské pánve (od 2008: 92, 4)

- 20.08.2023: 1 ex. okres Olomouc, OC, OLK (O. Boháč)
20.08.2023: 1 ex. Dobřichov, KO, STC (J. Studecký)
09.09.2023: 1 ex. Bezděkov, KT, PLK (A. Gibiš; foto)
10.09.2023: 1 ex. Těchařovice, PB, STC (D. Vyrobník, D. Urban)

Linduška skalní, *Anthus petrosus* (0, 1, 1)

15.11.2023: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Rohlena; FK 61/2023; foto)

První záznam pochází z dubna 1994 ze stejné lokality. Vzhledem k tomu, že byl letošní pták fotograficky dokumentován, byl druh přesunut z kategorie A0 do kategorie A.

Strnad viničný, *Emberiza cia* (2, 1, 1)

14.10.2023: 1 ex. 1K Pavlov, BV, JHM (S. Čoupková; FK 51/2023; foto)

Předchozí záznamy pocházejí z let 1907 a 1949, v listopadu 2016 byl pak nově zjištěn rovněž na Pálavě.

Kategorie E**Hrdlička východní, *Streptopelia orientalis***

V oblasti Novomlýnských nádrží byli od roku 2012 pozorováni jednotliví ptáci i skupiny této hrdličky, kteří evidentně pocházejí z nějakého blízkého chovu v zajetí. V roce 2022 došlo dokonce k úspěšnému vyhníždění páru na jižním okraji dolní nádrže Vodního díla Nové Mlýny, BV, JHM (Berka & Horal 2023). Všechny tyto záznamy řadí FK ČSO do kategorie E – tedy únik ze zajetí. Početnost hrdličky východní je patrně ještě posilována dalším umělým vypouštěním ptáků do okolí Novomlýnských nádrží. Ptáci se objevují až v okruhu cca 12 km od nádrže. Je otázkou, nakolik je existence této populace žádoucí, zvláště v Ptačí oblasti Pálava a se zřetelem k možnému ohrožení nežádoucím křížením s původní a ohroženou hrdličkou divokou (*Streptopelia turtur*).

ZAMÍTNUTÁ POZOROVÁNÍ / REJECTED REPORTS

Tento souhrn je přehledem uzavřených pozorování, u nichž nebylo akceptováno určení uvedené autorem. U každého z pozorování je uveden hlavní důvod jeho zamítnutí. Podle obecných zvyklostí není uváděno jméno autora.

Husa polní, *Anser fabalis*, 22.02.2020: 1 ex. Bošilec, CB, JHC (FK 65/2023; foto). Na základě předložené fotografie nebylo možné jednoznačně potvrdit tento obtížně určitelný taxon.

Husa krátkozobá, *Anser brachyrhynchus*, 11.02.2023: 1 ex. Lomnice nad Lužnicí, JH, JHC (FK 01/2023) – nedostatečně doloženo.

Orlík krátkoprstý, *Circaetus gallicus*, 07.05.2023: 1 ex. Dolní Kounice, BO, JHM (FK 19/2023) – nedostatečný popis.

Keptuška stepní, *Vanellus gregarius*, 10.09.2023: 1 ex. Rzy, UO, PAK (FK 47/2023) – pouze nedostatečný popis, nelze vyloučit jiný druh bahňáka.

Racek tenkozobý, *Chroicocephalus genei*, 22.05.2023: 1 ex. Plzeň-Líně, PS, PLK (FK 27/2023; foto) – velmi zvláštní jedinec, vykazující znaky *Ch. genei* nebo *Ch. philadelphia*, ze získané fotodokumentace nelze druh bohužel určit (K. Mullarney in litt., M. Muusse in litt., A. Ben Dov in litt., A. Ayyash in litt.)

Linduška skalní *Anthus petrosus*, 24.04.2021: 1 ex. Bohumín, KI, MSK (FK 73/2023; foto) – záměna s linduškou horskou (*Anthus spinoletta*).

Rákosník pokřovní, *Acrocephalus dumetorum*, 30.07.2023: 1 ex. Luleč, VY, JMK (FK 35/2023; foto) – pravděpodobně záměna s rákosníkem zpěvným (*Acrocephalus palustris*).

LITERATURA

- Berka P. & Horal D. 2023: Hrdlička východní (*Streptopelia orientalis*) – nový hnízdící druh pro Českou republiku. *Crex* 40: 203–210.
- Drucker J., Carboneras C., Jutglar F. & Kirwan G. M. 2020: *Wilson's Storm-Petrel* (*Oceanites oceanicus*), version 1.0. In *Birds of the World* (S. M. Billerman, Editor). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://doi.org/10.2173/bow.wispet.01>
- IOC 2024: *IOC World Bird List v14.2. Master Lists*. <https://www.worldbirdnames.org/new/ioc-lists/master-list-2/>. citováno 23. 09. 2024.
- Komisja Faunistyczna 2024: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2023. *Ornis Polonica* 65: 127–152.
- Larsson T., Nordlinder S. & Svensson M. 2023: Swedish Lesser White-fronted Goose population – a status report. *Goose Bulletin* 29: 16–20.
- Madsen J., Schreven K. H. T., Jensen G. H., Johnson F. A., Nilsson L., Nolet B. A. & Pessa J. 2023: Rapid formation of new migration route and breeding area by Arctic geese. *Current Biology* 33: 1162–1170.
- Vavřík M. & Faunistická komise ČSO 2011: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2010. *Sylvia* 47: 159–174.
- Vavřík M. & Faunistická komise ČSO 2010: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2009. *Sylvia* 46: 179–193.
- White S. & Kehoe C. 2024: Report on scarce migrant birds in Britain in 2022. *British Birds* 117: 358–384.